לה א מיי׳ פי״ח מהל׳ שבת

ערכין הלכה ט:

לח ה מיי׳ פי״ח מהלי שבת

הכנה ת לו בגשם הלכה לו ד מיי" פ"ב

למו שם הלכה ו:

א) לעיל עט, ב) נדה סב. ח) נעינ עט,, צ) נדה סב.
 ע"ש, ג) [נ"ל והתניא],
 ד) ע"ז יד. נדה סב., ה) נדה סב., ול נדה סב., ול נדה סב., ול נדה סב. ול נדה סב.
 שלגא ובנדה סב. אימא אשלגאן, ו) [ע" מוס' לקמן לה. ד"ה את המתן, ה) [פי מוט לה. ד"ה את המתן, ה) [פי טושן מתום ורבינו האי גאון היה שונה פתילת הוורד שעושון תלתר גפן לבוע כתין יוכד וקורין אותו ווכד. עכוך ווכד וקורץ סומו ווכד. עכוך ע' ערך במולן, ע) מנחות קו. ע"ש, י) [מנחות קו:], כ) [שם קו. ושם אימא ר"א בן יעקבן, () [גי הערוך שמוחטין ועי בילה לב:], מ) לעיל עט., () ד' יד. ותרי גוונא תורנית׳ נינהו, ס) צ"ל ומקנבין, ע) [דף סג.], ל) רש"ל מ"ז ועי מהרש"א, ל) [וצערכין ו. ד"ה כגון כו׳ כמבו ישוב נכון ע"ש וכ"כ במנחות קז. ד"ה כלי"], ק) [ל"ל כריתות], ר) ומיהו היה לו להזכיר ר" אתולדה במקום אב רש"ל,

הגהות הב"ח

 (ה) גמ' מי רגלים עד מ' יום
 כל"ל ומיבת בן נמחק:
 (ב) רש"י ד"ה שיש לו עיקר וכוי שאין לו עיקר הוא כמו: (ג) ד"ה לכליא עורב של אמה על אמה היי: (ד) ד"ה לנורא מולג קטן הפ״ד ואח״כ מ״ה שמוחטין בו פחילות ומקבחין ראשיהן ככ״ל ומיבות שטוין בו זהב לבדק הבית למאי חזי נמחק:

מוסף תוספות

א. כיון דאין טעמן שוה. (מון כאליש. ב. וקא חשיב (מוס' הלא"ש. נמי. מוס' הלא"ש. ג. וקושמע דהיינו מי ג. וקושמע דהיינו מי דרכא איתא נמי התם. דרכא איתא נמי התם. מוס' הלא"ש. ד. ואילן היינו אחר שהחמיצו. מוס' הלא"ש. המלינות אחר שהחמיצו. מוס' הרח״ש. ה. שמלבנים את תוס׳ הרא״ש. הבגדים. מוס' הרח"ש. 1. למה לא שיערו בנחושת עצמו. ריטנ״ל, T. מוציא במינים הרבה. מוס׳ הרל״ש.

>>⊛(~~<~~ רבינו חננאל

אירא. בלשון אירא. בלשון אודדה. והוא כמין ארמי . מוך, חתיכה קטנה מן בון, יוולכו קטנו כון הצמר או מן הפשתן, או מן צמר של גפנים נקראת בלשון ישמעאל כמל והרבה צובעין צליחתא בלשון בנוק אותן. שמעז אותן. צליחתא בלשון
ישמעאל א׳[ל]שקיקה.
פתילת הוורד. שעושין
מצמר גפן צבוע כעין
ורד. וקורין אותו וורד,
וכן אמרו (כתובות עד] . לעינין יצאת וראשה פרועה וטווה בשוק, בטווה וורד כנגד פניה. ובלשון פרס נקרא גולגון, נודע בבבל. מקק סופרים. רקבונית של מקק סופרים. רקבונית של ספרים, ותולעת הנולד ממנו נקרא מקק. ותולעת הנולד (ממנו) ממשי נקרא תכך. והנולד מן הענבים נקרא אלא, ושל תאנים פח, ושל

רמונים חח.

במיני מסיקה. עסקינן שכולן מיני מסיקת קדירה אבל מין אחר אין הואיל וראויין דמתק הקדירה. הואיל וממתיקין הוה ליה למימר מלטרף ומתניתין לא מפליג: דוגמא לאירא. מעט למר שהוא כמין דוגמא שמראה הלבע לבע"ה כזה תחפון או כזה והוא כדי ליתן באירא של הנה של גרדי ושיעורה מועט: לשרוח. ומתני׳ בשאינן

> במיני מתיקה שנו הואיל וראויין למתק קדירה מעמא דחזו למתק את הקדירה הא לאו הכי לא הכא נמי חזו למתק: קליפי אגוזין וקליפי רמונים סמים ופואה כדי לצבוע בגד קמן: ורמינהי שהמוציא סמנים שרויין כדי לצבוע בהן דוגמא לאירא (הא איתמר עלה) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה לפי שאין אדם מורח לשרות סממנים לצבוע בהן דוגמא לאירא: אמי רגלים: תנא מי רגלים עד בן 🕪 מ׳ יום: נתר: יחנא נתר אלכסנדרית ולא נתר אנפנטרין: בורית: אמר רב יהודה זה חול והתניא הבורית והחול אלא מאי בורית כבריתא מיתיבי הוסיפו עליהן החלביצין והלעינון והבורית והאהל ואי ס"ד כבריתא כבריתא מי איתא בשביעית יוהתנן) יזה מקק: הכלל כל שיש לו עיקר יש לו שביעית ושאין לו עיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית אהלא והתניא והבורית ואהלא (אלא) תרי גווני אהלא: קימוליא: אמר רב יהודה שלוף דוץ: אשלג סאמר שמואל שאילתינהו לכל נחותי ימא ואמרו לי שונאנה ישמיה ומשתכח בנוְקבא דמרגניתא ומפקי ליה ברמצא דפרולא: מתני׳ יפלפלת כל שהוא ועמרן כל שהוא מיני בשמים ומיני מתכות כל שהן מאבני המזבח ומעפר המזבח מקק ספרים ומקק מטפחותיהם כל שהוא שמצניעיו אותן לגונזן ירבי יהודה אומר אף המוציא משמשי ע"ו כל שהוא שנאמר יולא ידבק בידך מאָומה מן החַרם: **גמ'** פלפלת כל שהוא למאי חזיא לריח הפה: עימרן כל שהוא: למאי חזיא לצילחתא: מיני בשמים כל שהן: ת"ר יהמוציא ריח רע כל שהוא שמן מוב כל שהוא ארגמן כל שהוא יובתולת הוורד אחת: מיני מתכות כל שהן: למאי חזו תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר שכן ראוי לעשות ממנה דרבן קמן ית"ר האומר הרי עלי ברזל אחרים אומרים יית"ר ילא יפחות מאמה על אמה למאי חזיא אמר רב יוסף לכלייא עורב ואיכא דאמרי אחרים אומרים לא יפחות מכלייא עורב וְכִמה אמר רב יוסף אמה על אמה ינחשת : לדיו לא יפחות ממעה כסף יתניא רבי אליעזר אומר לא יפחות מצינורא קמנה של נחשת למאי חזיא אמר אביי ישמחטטין בה את הפתילות ומקנחין הגרות: מקק ספרים ומקק ממפחת: א"ר יהודה מקק דסיפרי

מכדי בגד קטן: אנפטרין. מקום: הוסיפו עליהם. לענין שביעית: החלבילין. לטרו"ן: והלעונין. לענה: לבריתה. גפרית: שיש לו עיקר. שנשרש בארץ. ולפי דעתי תורניתא דגרסינן במס׳ ע״זי דבר שחין לו שורש (כ) הוח כמו זה ולא כמו שמפרשין אותו פיונ״ה: שלוף דון. לה היתפרש אבל כך שמו: ברמצא דפרולא. פוריידו״ר של ברזל: בותני׳ פלפלת מעליו מזיקין: ארגמן. לבע שלובעין מיני מתכות כל שהוא. מתני' היא: הרי עלי ברול. לבדק הבית: לכליא לעדויי חושכן. מוקיי"ר בלע"ז: מקק דסיפרי מכך דשיראי. כל אלו בתחנים. היה תולעת יושב ונוקב בגרונו ודומה שהוא קון: קטליה

שרויין והבא לשרות אינו שורה פחות

כל שהוא. ואינו פלפל שלנו. ובגמרא מפרש כל שהוא למאי חזי: מיני בשמים כל שהן. לריח טוב: מיני מחכות כל שהוא. ראוי לדרבן קטן: שמלניעין חותו לרפוחה ל"ג: מקק ספרים. אכילת תולעת אוכלת הספרים ומרקבן ושמו

שמלניעין אותן לגונון. שכל דבר קדש טעון גניזה: מאומה. אלמא

אחשביה קרא לאיסורא. והא דתנן (לעיל דף עה:) כל שאינו כשר להלניע כו׳ ואוקימנא למעוטי עלי אשירה דלא

כר׳ יהודה: גבו׳ לללחסא. כאב חלי הרחש: ריח רע. שמעשנין בהן חולין ותינוקות כגון חלטית להבריח

בו ארגמן וטעמא לא איתפרש. ול"נ שגם הוא ראוי להריח: בחולם הוורד. עלה של וורד בחור אחת:

עורב. טבלחות של חמה (ג) היו עושין והן חדין כסכין סביבותיהם ומסמרין חדין בכולן ומחפין בהן גגו של היכל למנוע את העורבים מלישב: ממעה כסף. נחשת שוה מעה כסף:

לנורא. מולג קטן (ד) [כעין] שטוין בו והב ולבדק הבית למאי חזי: שמוחטין בו פתילות. ומנקביןם ראשיהן

תולעין הן שבכל מין ומין וחלוקין בשמותיהם תכך איילא פה הה: כולהו סכנסא. לאוכלן: קולים יש

פה לדין. הרגו פה בותבר' רוכלין. מוכרי בשמים להישוטי נשים ויש להן קופות קטנות ללרורות בשמים: אינו חייב אלא העאת

אחם. דכולה חדא הוצאה היא: פחום מכגרוגרת. דאע"ג דכל האוכלין שיעורן כגרוגרת הני כיון דלוריעה קיימי בפחות מכגרוגרת נמי מיחייב:

דהוה יתיב קמיה דר, יוחגן הוה קאכיל תאיני אמר לְיָה רבי קוצִין יש בתאנים א״ל קמליה פה לדין: בוֹתני׳ יהמוציא קופת הרוכלין אף על פי שיש בה מינין הרבה אינו חייב אלא חמאת אחת שיזרעוני גינה פחות מכגרוגרת ר' יהודה בן בתירה אומר חמשה

כדפי׳ בסוף כלל גדול (דף עו. ושם) וא״ת היכי מיירי אי בנותן טעם אפילו שאר מינין נמי ואי אין בהם נותן טעם אפי׳ מיני מתיקה נמי לא וי"ל דאפילו ביש בהן נותן טעם שרי בשאר מינין דנותן טעם לפגם הוא.א ר"י: בי רגלים בן מ' יום. אין גירסא זו

ובנדה פרק האשה (דף סב.) גבי ז'

בומי רגלים וקח בעי התם בגמראש

ואין נראה דהתם נמי תניא ומי

ימים ג ונראה כספרים דגרסי עד מ׳

יום דמג' ימים עד מ' מעבירין אותם

על הכתם אבל תוך ג' ולאחר מ' אין

מענירין: בורית זה החול.

ואע"ג דבפ׳ המוליא (לעיל פ:) יהיב בחול

שיעורא אחרינא כדי ליתן על פי כף

של סיד אומר רבינו מאיר דהתם

מיירי בחול שנותנין בסיד אבל הכא

איירי בחול שמלבנין בו את הבגדים

ולספרים דגרסי הכא בורית זה אהלא

אמי שפיר: תרי גווני אהלא.

ולעיל דלא שני תרי גווני חול 🗣 (או

לגירסא אחרת תרי גוונא אהלא)

משום דקים ליה דליכא בהו תרי

גוונין היש ספרים דגרסי לעיל מאי

בורית אהלא ולפי זה אתי שפיר דה"ק

לעולם כדאמר מעיקרא דבורית זה

אהלא ומרי גווני אהלא:

יפחות ממעה כסף. מימה

ליה למימר כי היכי דתניא בפרק

בתרא דמנחות (דף קו:) הרי עלי

זהב לא יפחות מדינר זהב כסף לא

יפחות מדינר כסף:

מבליא עורב. בערוך בערך

מפני רוב קדושה שהיתה בו לא הוה

לריך כליא עורב וליתא דבפ"ק

דמועד קטן (דף ט.) מוכח בהדיח

שהיה במקדש ראשון כליא טעורב:

המוציא קופת הרוכלין אע"פ

אינו חייב אלא אחת. מימה דממי

קמ"ל פשיטא דאפילו בהוליא וחזר

והוליא אינו חייב אלא אחת כמו

בקצר וחזר וקצר כ״ש" בבת אחת ואפילו

רב יוסף דמחייב אליבא דר' אליעזר

בקלר וחזר וקלר בפרק אמרו לו ש (יומא

דף טו.) בהולחה חחת פשיטח דפטור

ותירך ר"ת דמיירי כגון שנודע לו על

מין זה ונתכפר וחזר ונודע לו על

מין אחר אפ״ה פטור דהוי הכל כמו

דבר אחד ואע"ג דבפרק המלניע

(לקמן לג:) תניא ואם היה כלי לריך לו

חייב אף על הכלי ומוקי לה רב

אשי ששגג בוה ובוה ונודע לו וחור

ונודע לו ובפלוגתא דרבי יוחנן ור"ל

דוחה בכלי וחוכלים שבתוכו מחלקין

ידיעות אבל באוכלין שבתוך הכלי

אפילו כפרות אין מחלקות ור"י מלא בירושלמי אילו הוציא והוציא כלום הוא

חייב אלא אחת לא נצרכה אלא לר"א

שלא תאמר מינים הרבה יעשו

כל פי׳ דבמקדש ראשון

שיש בה מינין הרבה

לר"יו דלא יפחות מפרוטה הוה

נכונה דמשמע של קטן בן מ' יום תורה אור השלם סממנין מעבירין קחני כל הני דהכא ו וְלֹא יִדְבֶּק בְּיִדְךְּ מְאוּמָה מו הַחֵרֶם לְמֵעֵן יָשוּב יְיָ מַחֲרוֹן אָפּוֹ וְנָתֵן לְךְּ רַחֲמִים דילד או מזקן ואית דגרסי של מ' יום והרבּר בּאשׁר ַנְשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיך: נַשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיך: רגלים שהחמילו וכמה חימולן שלשה

לעזי רש"י

לטרו"ן [לייטרו"ן]. מרור פיונ"א [פי"ן]. אורן. מוקיי"ר. למחוט (נר).

מוסף רש"י

במיני מתיקה שנו. שכולן טעמן מתוק ומשום הכי טעמן נו. מלטרפין די בהן . לטעמן מנטרפין דטעמן שוה למתק בהן הקדירה (עדז 10.). לצבוע בהן דוגמא לאירא. כלומר מעט כעין שמראין לדוגמא לומר רולה שתרחין לדוגמת כותר רוכה אתם בזה, והוא כשיעור הלכיך לאירא של גרדי לסתום פי קנה שפקעית הערב נתונה בו (לעיל עם.). לפי שאין אדם טורח. ואם בא לשרותה שורה כדי פי סבכה (שם). כל שיש לו עיקר. שורש שממנו חי, וגפרית קרקע בעלמח הוח (נדה סב.). וכל שאין לו עיקר. להתקיים בארד בימות הגשמים, כגוו למתן כימות הגעמים, פגון קישואין ודילועין וכיולא בהן (ע"ז יד.). אין לו שביעית. ומותר לעשות מהן סחורה מינו מלווה להפקירן (שם). לכלייא עורב. מסמרות חדין מוחבין בראש גג ההיכל לכלות העורבין שלא ישבו עליו (מנחות קה) שהיו מביאין זמה ובהן מסמרות גבוהין אמה קבועין ומחפין בהן ראש הגג של היכל לגרש את העורבין, ל"א כליא עורב מונו העורבית רמו ומהלים טת העורבין, כ"ס כמים עורב מונע העורבים כמו (מהלים מ) לא תכלא רחמיך (ערביו ו.). לא יפחות ממעא כסף. משוה מעא כסף, דמייתי נחושת שוה מעא כסף (מנחות קו:). שמחטטין בהן את הפתילות. מפילין רלש הפתילה כשהוא שרוף, וכלע"ז ממוקי"ר (שם קד.). ומקנחין הנרות. של מנורה

רב נסים גאון

, האומר הרי עלי ברזל לא יפחות מאמה על אמה למאי חזי אמר רב יוסף לכלה עורב. תמצאנו מסכת מידות בפרק ד', ההיכל מאה על מאה ועל רום אמה. האוטם שש אמות וגובהו ארבעים אמה, אמה כיור, ואמתים [בית] אמה כידו, ואמהים וביהן דילפה, אמה תיקרה, ואמה מעזיבה, וג' אמות מעקה, ואמה כלה עורב. ר' יהודה אומר לא היתה כלה עורב עולה מן המידה, אלא ד׳ אמות עולה היה מעקה.

כהעלמות הרבה ויהא חייב על כל אחת ואחת קמ"ל פי" דס"ד דמינים מחלקין כדא"ר יהושע תמחויין מחלקיןי ומיהו ה"ל להזכיר ר' יהושע:

דשיראי ואילא דעינבי ופה דתאני

והה דרימוני כולהו סכנתא ההוא תלמידא